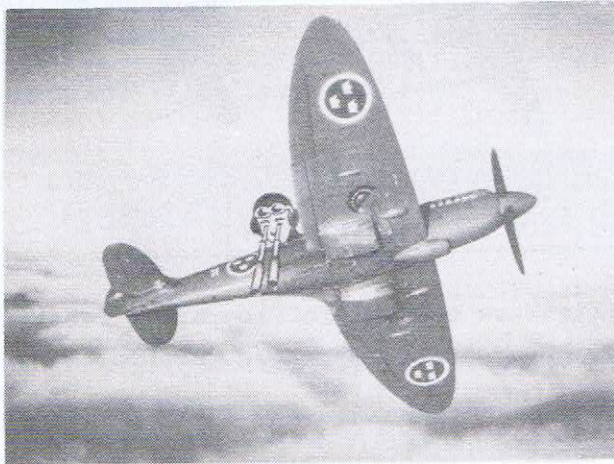

FLYGSPANING MED KAMERA.

U f l nr 11/1951 innehöll den första artikeln i en serie om spaningsflyg - "Nutida flygspaning" - sid 274. Här kommer nu den andra - om "Flygspaning med kamera" - skildrande en episod ur en spaningsdivisions vardagsliv. Förf tillhör F 11. På vidstående bild "kompletterar" han visst flygkamerornas spaningsresultat med ögonspaning genom kikare.

Löjtnant P e t e r s , 1. adjutant på 3. spaningsdivisionen, reste sig och hälsade när divisionschefen, kapten F r i m a n , kom in. Det hade varit en ansträngande nattflygning. Det skulle bli skönt att få vila några timmar. En kvart i sex. Inte förrän kl 1600 hade han passning igen. Så snart han lämnat av till divisionschefen skulle han hoppa i sängen.

- Har det hänt något särskilt? - Divisionschefens fråga avbröt Peters tankar. Det var tid att avlämna rapport. - Sedan han redogjort för nattens uppdrag och visat uppdragstablan och krigsdagboken, övergick han till lägeskartan i operationsrummet. Enligt sista orienteringen hade motsidans flygplantyp fastställts på två flygfält och en radarstation lokaliserats. Symbolerna var insatta på kartan. - Då kan du ta igen dig några timmar. - Chefen nickade och P. hämtade pistolen, tog på ytterkläderna och gick.

När kapten F. blivit ensam, tände han sin pipa och ringde - sedan han fått ordentlig fyr - upp meteorologen. - Jaså, situationen var densamma som i går. Molnhöjden? 200 m över fältet. Övre molngränsen mellan 1.500 och 2.000 m. Sikten då? Syd en linje Oslo - Söderhamn 4 - 6 km under moln. Norr därom klart och god sikt. Kondensstrimmor mellan 6.500 och 9.000 m. Tack ska du ha. - Vädret var ju bra för fotospaning inom fientligt område. När nu bara fänrik N i l s s o n landat var morgonens uppdrag utförda. Han kastade en blick på uppdragstablan, och såg, att landningstiden var satt till 0800. Medan han väntade, studerade han spaningsrapporterna över nattens uppdrag.

Klockan hade hunnit bli 0810 innan F. var klar. Ännu hade han inte hört någon S 31:a och N. borde redan ha landat. Nåja, han hade bensin för ännu en halv timmes flygning, så det fanns inte någon orsak att oro sig. Han skulle kolla med trafikledaren, om han hade något läge på Erik Adam. - Har du inte hört av honom? Meddela mig så snart du gör det. -

Tio minuter senare hördes det starka motordånet från en Spitfire och samtidigt ringde TL och meddelade att Erik Adam begärt landningstillstånd. N. var hela 20 minuter sen. - Jag undrar, vad det beror på? Han är ju snart här, så får jag reda på orsaken. Det är tid att väcka Anderberg, underrättelseofficeren - han får förbereda sig för utfrågningen. - Kapten F. ringde på en ordonnans. Sedan tänkte han:

- N. borde vara här nu. Det var en kvart sedan han landade. - Chefen började bli otålig. Men när han tänkte på, vad en förare skulle göra efter landningen, gav han sig till tåls. Först skriva fotorapport med uppgift om flyg-

plan, förare, kamera, flyghöjd och väder. Sedan se till att filmen kom till laboratoriet och lämna av flygplanet till mekanikern. - Han hörde gruset knastra, när jeepen svängde in på planen framför expeditionsbyggnaden. Minuten efteråt knackade det kort på dörren. - Kapten, fänrik Nilsson armåler sig efter uppdrag. - Samtidigt steg underrättelseofficeren in och hälsade, tätt följt av en förplägnadslotta med tre kaffemuggar på en bricka.

- Sätt er! - F. sköt fram cigarrettpaketet mot N. Anderberg rökte inte. När de tänt cigarretterna och tagit en klunk hett kaffe, nickade Anderberg, till tecken på att han var klar och chefen gav N. order, att redogöra för hur han löst sitt uppdrag. Sedan N. plockat fram kartan ur fickan på flygdräkten och kastat en blick på knäblocket, började han:

- Min uppgift var att utspana flygfältet 30 km norr Å. Jag gick ut på lägsta höjd mot sjön R. och steg sedan på färdlinjen, 12°, rakt mot målet. Med ledning av prognosen ämnade jag lösa uppdraget med lodfotografering från högsta höjd. Vid T. hade jag nått 13.000 m och fortsatte på den höjden mot målet. Gränsen passerade jag vid K. Ingenting inträffade. Jag var framme kl 0705 och såg fältet tydligt. Ingen verksamhet kunde iakttagas. På 90° fotograferade jag ett stråk, som jag bedömde låg rätt. Jag svängde höger till sydlig kurs och gick mot basen. När jag kom till B. började motorn hacka. Det verkade som om det var tändningen. Jag låg då några 10-tal km norr molngränsen och började en svag tryckning, då jag misstänkte, att misständningarna kunde bero på överslag på grund av det låga lufttrycket. Tändningsfelet upphörde inte förrän jag var nere på 9.000 m. Då var jag inne i kondensstrimmornas skikt. Här vågade jag inte stanna, då jag var orolig, att fiendens jakt skulle upptäcka mig. Jag hade kommit in över molntäcket och beslöt gömma mig i molnen. Därför dök jag och fortsatte på 8000 m. Jag fick ett QDM från K. - där jag gick ner under molnen och flög hem på lägsta höjd. -

- Jaså, det var därför du var försenad? Vi började bli smått oroliga. Vill du göra några kompletterande frågor, Anderberg? Var så god. - Underrättelseofficeren bladdrade i sina papper. - Såg du ingen fientlig jakt? - Jo visst. När jag låg på sydlig kurs en mil norr D, mötte jag en rote Mustanger. De låg på ungefär 11.000 m, skulle jag tro, men såg mig tydligen inte. - Har du blivit beskjuten av lv? - Nej, jag har inte märkt någonting. - Vilken metod använder du vid fotografering? - Jag går in 45° mot vinden. När målet försvinner under vingen, svänger jag mot vinden med målet liggande i vinkeln mellan motorn och vingen. Rakt mot vinden går jag rakt ut och startar kamerorna. När jag bedömer, att jag passerat målet, bankar jag brant för att kontrollera, att jag legat rätt på stråket. -

Telefonen ringde. Kapten F. tog luren. - Jaså, det är bra. Tack. - Det var fotooff. Han meddelade att din film är framkallad, Nilsson. Negativet var skarpt tecknat, med målet mitt i. Fältet är belagt med minst 2 divisioner Mustanger. Har du något mera, Anderberg? - Ja, vädret. Stämde prognosen? - Nilsson tittade på sitt knäblock. - Jaa, i stort sett. Molnhöjd och övre molngräns var de angivna. Sikten under moln i allmänhet 10 km. Norrut låg molngränsen 40 km sydligare än angivet. Nivån för k-strimmor stämde prick, men jag hade lätt isbildning i moln. -

När underrättelseofficeren gjort erforderliga anteckningar och infordrat en skiss över flygvägen, anmälde han, att han inte hade något mera att fråga om. F. vände sig till Nilsson. - När du ätit, är dina kopior klara. Gå då ner på foto och tolka dina bilder. När du är klar med det, har du "vila" till 1800. - N. reste sig och intog enskild ställning: - Ja, kapten! -

Friman stoppade och tände sin pipa. Det var tid att börja planlägga uppdragen för nästa dag.

K.V. Normelius.